kog. asut. ja aset. õp. 1923, ajakirja „E. Kirik" asut. ja peatoimetaja 1923. a-st, „Külvaja" vastutav toim. 1930. a-st, haridusminister Fr. Akel'i ja J. Jaakson'i kabinetis 1924—25, usuteadusk. dekaan 1926. a-st. — E. Ü. S-i vilistlaskogu abiesim. 1920. a-st; Saaremaa kodanl. täidesaatva komitee esim. ja E. Ajut. Valitsuse komissar seals. 1917; Saare maavolik. l. ja rev.-kom. esim. 1918; E. Kirj. S-i abiesim. 1921—26; E. Kristl. Üliõpil. Üh. ning Kristl. Kultuuri ja Ilmavaate Edendam. S-i Tartu osak. asut. 1921; võtnud osa E. rahvakiriku uuestikorraldamisest 1917. a-st; E. ev.-lut. usu kiriku liturgil. kom. esim.; konsistooriumi assessor 1923. a-st; 400-a. usupuhast.-juubeli kom. esim. 1922—24; E. usuteadlaste konverentside juh. 1926. a-st; Kristl. Noortem. S-i usulise komitee esim. 1929. a-st; K. N. Üh-te E. Rahvusl. Liidu esim. 1930. a-st ja Maailma-komitee l. 1931. a-st; Kristl. abiaktsioonide Euroopa keskkoha (Genfis) ja Rahvusvahel. kristl. sotsiaaltead. instituudi korrespondeeriv l. 1929. a-st; E. Karskusliidu esim. 1930. a-st; Haridusmin-mi usuõpetuse korrald. kom. l. ja revident 1930—31; osa võtnud E. kiriku esindajana ülemaailmseist konverentsidest usu- ning kirikuelu korraldamises Soomes, Rootsis, Inglismaal, Helveetsias, Saksamaal, Hollandis, Am. Ühendriikides, Kanadas j. m.; pidanud loenguid Tartu rahvaülik.; esinenud kõnedega. — Avaldanud brošüüre ja artikleid usu- ja kirikuelu ning karskusküsimuste üle, m. s. jutluste kogu *Sinu riik tulgu* (1921), kogu statistil. andmeid *Kiriklik elu Eestis* (1925), *E. Evangeeliumi Luteri usu vaba rahvakirik vabas Eestis* (1926) j. m., kirjutisi koguteostes *T. ülik. 1919—29* (1929), *Suomen kirkon elämää I* (1929), *Aus d. Forschungsberichten d. Ungar. Wissenschaftl. Inst. in Tartu* (1930), „Pvl.", „Post.", „E. Kirikus". — Polit.: kristl. rahvaerak. — Alal. asuk.: Tartu.

RAID, Hermann, ametnik. Sünd. 3. I 1878 Pornuse m. Pärnum.; vanemad — käsitöölised Jaan R. ja Mari (Lepik); abielus Anna Weldemann'iga 1903. a-st. — Õppis Halliste klk.-k. 1888/89, Suure-Jaani klk.-k. 1889—92; oli v.-kirjutaja õpil. Taeveres 1892—93. — V.-kirjut. abi Vastemõisas 1893—99; v.-kirjut. Riidajas 1899—1900, Puiatus 1900—10, Uue-Vändras 1910. a-st. — Tegev olnud Viljandi, Kõpu ja Vändra s-ides; võttis osa ülemaal. rahvaasemikkude koosolekust Tartu „Bürgermusses" 1905, kus valiti kongressi täidesaatvasse komiteesse Viljandim. asemikuks; oli esimese Pärnu maavolik. l. ja esim.; I ja II omavalitsustegel. kongressi sekr. Tall-s 1924 ja 1928; korjanud vanavara J. Hurdale. — Teinud kaastööd ajalehtedele ja avaldanud mõned tõlked. — Alal. asuk.: Uue-Vändra v.

RAMMUL, Aleksander Johannes, arstiteadlane. Sünd. 4. IV 1875 Tartus; vanemad — kaupmees Jaan R. ja Elisabet (Kärik); abielus Erika Rieprich'iga 1902. a-st. — Õppis Tartu Aleksandri gümn. 1885—94, Tartu ülik. arstiteadusk. 1894—99, mil selle lõpetas; omandas dr. med. astme Odessa ülik. 1909; viibinud korduvalt täiendumise otstarbel välismaal. — Tartu ülik. tervishoiu õppetooli assist. 1899—1903; samas ametis Odessa ülik. 1903—05; Moskva vesivarustise keemilis-bakterioloogil. laboratooriumi juh. 1905—12; Moskva ülik. eradots. ja linna tervishoiuarst 1912—15; Kaasani ülik. prof. 1915—20; Tartu ülik. tervishoiu korral. prof. 1920. a-st. — Olnud Riigi Tervishoiunõuk. l., E. Tervishoiu Muuseumi juh. esim., seerumi valmistam. riikl. kontrollkom. esim. j. m. — Avaldanud teadusl. töid ja kirjutisi koolitervishoiu, toitluse, nakkushaiguste j. t. tervishoiul. küsimuste kohta; sai oma tööde eest kuldauraha ülevenemaal. tervishoiunäitusel Peterburis 1913; töödest nimetatagu: *Saaremaa tervishoiuline kirjeldus* (1928), *Läänem. tervishoiul. kirjeld.* (1929), *Über d. Trinkwasserverhältnisse in Estland* (1928). — Alal. asuk.: Tartu.

RAMUL, Konstantin, mõtteteadlane. Sünd. 30. V 1879 Kuressaares preester Andrei R. pojana; abielus. — Õppis Kuressaare gümn. 1889—91, Riia vaimul. k. ja sem. 1891—1901, mil selle lõpetas; õiendas küpsuseksami 1903; õppis ajalugu ja filosoofiat Peterburi ülik. 1903—08, mil lõpetas selle cand. phil. astmega; viibinud teadusl. otstarbel Leipzigis 1923, Viinis ja Prahas 1924, Berliinis ja Pariisis 1926. — Tall. Issandamuutmise ap. õig. kog. köster ja kirikuk. õp. 1901—02; keskk. õp. Peterburis 1908—10, lühikest aega Or-